

BIOLOGICKÉ CENTRUM AV ČR, v. v. i.

Branišovská 1160/31, 370 05 České Budějovice

České Budějovice, 13. 1. 2026

Jaký vliv mají kormoráni na úbytek ryb? Vědci zahajují terénní pokusy s provazo-fáborkovými zábranami

Kormorán velký patří k nejvýznamnějším rybožravým predátorům Evropy a jeho rostoucí populace představuje vážnou hrozbu pro původní druhy ryb v řekách. Vědci z Biologického centra Akademie věd ČR nyní v rámci mezinárodního projektu ProtectFish zahajují terénní experimenty, jejichž cílem je zjistit, jak moc jsou za ztráty cenných druhů ryb zodpovědní právě tyto draví ptáci. Na řekách Střela a Svatava na Karlovarsku vědci instalují provazo-fáborkové zábrany, které mají snížit intenzitu lovu kormoránů a jejich dopad na rybí populace.

Podle rozsáhlé studie, kterou zveřejnili Martin Čech a Lukáš Vejřík z Biologického centra AV ČR v roce 2011, uloví průměrný kormorán denně přibližně 400 g ryb. Skutečně velcí jedinci, jejichž váha přesahuje 3,5 kg, dokážou denně spořádat téměř 1 kg ryb a jsou schopni polykat i padesáticentimetrové ryby vážící 500-800 g. Při posledních dvou plošných sčítáních v letech 2006 a 2012 čítala celoevropská populace kormorána velkého téměř 2 miliony jedinců a v současné době se ukazuje, že přinejmenším v některých regionech (Švédsko, Pobaltské státy) tyto počty dále dramaticky rostou.

Denně naloví kormoráni ryby v ceně přesahující 1,5 milionu euro. Kromě citelných ztrát v akvakultuře působí škody zejména na původních druzích ryb v tekoucích vodách, jako je například lipan podhorní nebo parma obecná, které nedokážou silnému predatornímu tlaku účinně čelit. Oproti jiným rybožravým predátorům, jako jsou např. vydry říční nebo ledňáčci říční, totiž kormoráni často loví ve skupinách. Tu může tvořit jen několik jedinců, ale i desítky nebo dokonce stovky ptáků koordinovaně lovících na jednom místě. Lokální dopady jejich lovu tak mohou být extrémní.

Tento tlak má zásadní dopad nejen na rybí společenstva, ale i na hodnocení ekologického stavu vod podle Rámcové směrnice EU o vodách (Směrnice č. 2000/60/ES). Přestože Evropská unie investovala v posledních dvou dekadách stovky milionů eur do obnovy říčních ekosystémů, stav populací ryb, zejména těch nejceněnějších druhů, se nezlepšuje – někde je dokonce horší než před zahájením revitalizačních opatření.

„Kormorán velký je mimořádně efektivní predátor a v některých úsecích řek může jeho lov výrazně ovlivnit rybí společenstva. Bez srovnávacích experimentů ale nelze objektivně říci, do jaké míry je za úbytek ryb skutečně zodpovědný,“ vysvětluje Martin Čech z Biologického centra AV ČR. Právě těmto souvislostem se věnuje mezinárodní projekt [ProtectFish](#) (2024-2028), financovaný Evropskou komisí v rámci programu Horizon Europe, jehož hlavním řešitelem pro Českou republiku je Biologické centrum AV ČR.

V současné době vědci na vybraných českých řekách instalují provazo-fáborkové zábrany, které by měly omezit lov kormoránů. Stejné experimenty probíhají souběžně i v dalších evropských zemích, například v Dánsku, Německu, Rakousku nebo Polsku.

„Cílem experimentů není zavést používání fyzických zábran jako dlouhodobé řešení, ale na základě tvrdých dat přesně vyhodnotit, jak velký podíl má kormorán velký na úbytku původních druhů ryb v evropských

řekách a jakou roli hrají i další faktory, jako jsou jiní dravci, změna klimatu, znečištění nebo další lidské vlivy,” říká Martin Čech.

Výsledky projektu ProtectFish mají přispět k objektivnímu posouzení stavu evropských říčních ekosystémů a stát se podkladem pro budoucí rozhodování o ochraně ryb i udržitelném managementu populace kormorána velkého v Evropě.

Kontakt:

Doc. RNDr. Martin Čech, Ph.D., Biologické centrum AV ČR, Hydrobiologický ústav, tel. 778 727 007, e-mail: martin.cech@hbu.cas.cz

Mgr. Daniela Procházková, PR manažerka, Biologické centrum AV ČR, tel. 387 775 064, 778 468 552, e-mail: daniela.prochazkova@bc.cas.cz